

Győri Ítéltábla

Mf.V.30.019/2021/9.

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság dr. Kozma Tamás (Cím9) ügyvéd által képviselt Felperes1 (cím2) felperesnek dr. Albert Zoltán és dr. Márki Dávid (cím10) ügyvédek által képviselt Alperes1 (Cím1) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2021. január 14-én kelt 24.M.70.026/2020/20. sorszám alatti ítéletével szemben a felperes által 21. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése és az alperes által 5. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezése folytán meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a sérelemdíjat meghaladó vagyoni kárigények körében helybenhagyja, az alperest megillető 170.000 (százhetvenezer) forint perköltséget együttes első- és másodfokú perköltségnek tekinti.

A felperest terhelő 107.220 (százhetezer-kettőszázhusz) forint feljegyzett elsőfokú és 142.960 (száznegyvenkettőezer-kilencszázhatvan) forint feljegyzett fellebbezési illeték az Állam terhén marad.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a sérelemdíjra vonatkozóan hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára utasítja.

Az ítéltábla felperes és alperes másodfokú perköltségét 95.250-95.250 (kilencvenötezer-kettőszázötven – kilencvenötezer-kettőszázötven) forintban állapítja meg.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes 2014. április 4-től állt munkaviszonyban az alperesnél gépkocsivezető munkakörben. A felperes 2015. május 20-án fuvarozási feladatát végezte, a országli helységi város ipari parkjában működő márkanév1 raktár csarnokánál rakodott le. A tehergépjárművel az ipari sátorhoz állt, a gépjárművön az oldalponyva rögzítőinek oldását követően a spaniferek egyik végét kioldotta, a másik végük továbbra is rögzítve maradt.

[2] A rakodást a szlovák munkáltató targoncavezetője végezte. Az első rakatot villás targoncával leemelte a platóról és a helyére vitte. A második rakatot hátra menetben félig kiemelte a platóról, majd megállt, mert észlelte, hogy a spanifer beakadt a rakatba. A

targoncavezető megkérte a felperest, hogy akassza ki a spanifert. A felperes odalépett a rakathoz és a spanifert kiakasztotta. A targoncavezető elindult a rakattal, azonban a felperes ismeretlen okból még nem távolodott el a targonca hatóköréből. A rakat a felperes hátára borult és annak súlya a felperest a földre terítette. A felperest kórházba szállították. A baleset következtében a felperes L. IV. csigolya ventralis peremén törést és a bal oldali sípcsont belső bűtyök törését szenvedte el.

[3] A felperes a 2015. május 20-i balesetéből kifolyólag sérelemdíj megfizetése iránt 2018. május 18-án fizetési meghagyás kibocsátását kérte. A közjegyző a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet 2018. május 25-én visszautasította. A végzés 2018. június 12. napján jogerőre emelkedett. A felperes a jogerőre emelkedéstől számított 30 napon belül, 2018. július 5-én fizetési meghagyás kibocsátását kérte a 2015. május 20-i balesetből eredő sérelemdíj megfizetése iránt. A fizetési meghagyás az alperes ellentmondása folytán perré alakult.

[4] A felperes 2018. augusztus 24-én keresetet (helyesen: keresetet tartalmazó iratot) terjesztett elő a bíróságon, melyet a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2018. október 4-én jogerőre emelkedett 2018. szeptember 7-én kelt 2.M.109/2018/5. sorszámú végzésével, majd a 2018. október 4-én előterjesztett keresetet (helyesen: keresetet tartalmazó iratot) 2018. december 10-én jogerőre emelkedett 2018. november 20-én kelt 2.M.127/2018/6. sorszámú végzésével visszautasított a Pp. 176. § ((1) bekezdés j) pontjára és a 170. §-ára alapítottn.

[5] A felperes 2019. január 7-én keresetlevelet nyújtott be a bírósághoz a 2015. május 20-i munkahelyi balesetből fakadó sérelemdíj, keresetvesztés, vagyoni károk, többletkiadások, járadékigény körében, kérte perköltsége megfizetését. Álláspontja szerint igényét az elévülési időn belül érvényesítette. A baleset munkavégzés közben, azzal okozati összefüggésben következett be, abból kára keletkezett, ezért az alperes a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 166. § (2) bekezdése hiányában a kár és sérelemdíj megtérítésére köteles. A baleset oka, hogy a lerakóhely munkavállalója által megmozdított targoncáról a göngyöleg a hátára esett. Előadta, hogy nem tartózkodott a baleset időpontjában a targonca védősávján kívül.

[6] Az alperes a kereset elutasítását kérte perköltsége megfizetése mellett. Elsődlegesen az Mt. 286. § (1) és (3) bekezdései alapján elévülésre hivatkozott, mert a felperes a 2015. május 20-i balesetből eredő kárigényét 3 éven túl, a 2018. július 5-én előterjesztett fizetési meghagyásban kérte. Másodlagosan mentesülésre hivatkozott, mert a baleset kizárólag a felperes elháríthatatlan magatartása miatt következett be az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja szerint. A felperes kötelezettsége volt a spaniferek eltávolítása a rakodást megelőzően, a felperes nem tartózkodhatott volna a targonca közelében, kötelezettséget sezegett. Hivatkozott mentesülésére az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontja értelmében, így arra, hogy a baleset olyan telephelyen és olyan munkavállalói tevékenység közben történt, amelyre nincs ráhatása. Előadta, hogy megfelelő munkavédelmi oktatást tartott, írásbeli és szóbeli munkautasításokat adott, egyéni védőeszközöket, láthatósági mellényt rendelkezésre bocsátott. Az Mt. 167. § (1) bekezdés körében kifogásolta, hogy a kórház téves diagnózisa miatt a felperes gyógyulási ideje hosszú volt. Ezen túlmenően az Mt. 167. § (2) bekezdése alapján a felperes közrehatását jelölte meg, mert a felperes az általános élettapasztalatot kirívóan gondatlanul figyelmen kívül

hagyó módon végezte munkafeladatát. Kifogásolta továbbá, hogy a felperes nem tett teljeskörű tényállítást és jogállítást.

[7] Az elsőfokú bíróság a 2021. január 14-én kelt 24.M.70.026/2020/20. sorszám alatti ítéletével a felperes keresetét elutasította, kötelezte a felperest 170.000 forint alperesi perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy az eljárási illetéket az állam viseli. Az elsőfokú bíróság érdemben vizsgálta a keresetet. Kimondta, hogy az Mt. 166. § (1) és (2) bekezdései és a 167. § (1) bekezdése, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) rendelkezései alapján a munkaügyi perekben a munkáltató felelőssége objektív alapú. A munkavállalónak kell bizonyítania a munkaviszony fennálltát, a kár bekövetkeztét, valamint a munkaviszony és a kár közötti okozati összefüggést. Ezt követően a munkáltatónak kell bizonyítania az általa hivatkozott mentesülési okokat, felperesi közrehatást.

[8] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes bizonyította a munkaviszony fennálltát és a kár bekövetkeztét, azonban a munkaviszony és a kár közötti okozati összefüggést nem. Kifejtette, hogy az okozati összefüggést a keresetben foglalt és előadott okozati összefüggésre vonatkozó részletek alapján kell vizsgálni. A kártérítési felelősséget csak a tényleges okozati összefüggés alapozza meg, amely releváns a kár bekövetkezése szempontjából. Felperes a keresetben a balesetére vonatkozó részletes okozati összefüggést nem adott elő, tényállításokat nem tett, bizonyítási indítványt a Pp-ben meghatározott alaki és tartalmi követelmények alapján nem terjesztett elő. A felperes tény- és jogállítása nem volt alkalmas az alperesi munkáltató kártérítési felelősségének megállapítására.

[9] Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság a mentesülés körében vizsgálta a munkáltatói hivatkozásokat. Megállapította, hogy a munkáltató ellenőrzési körébe tartoznak azok a körülmények, amelyekre befolyással bír, vagy hatást gyakorolni képes. A baleset a márkanévl országli telephelyén történt, a rakodás munkamódszerének megválasztására, a rakodási folyamat szabályozására, az ott folyó munka összehangolására, a használt targoncára, az alkalmazott munkavállalóra, a szakismeretekre, megfelelően képzettségre és megfelelő végzettségre az alperesnek befolyása, ráhatása nem volt.

[10] Az alperesnek nem kellett számolnia azzal, hogy a rakodási telephelyen nem összehangolt munkavégzés folyik a különböző munkáltatók részéről, nincs kijelölve közlekedési útvonal, így a targoncával való közlekedés útvonala sem, nincs a munka irányításával kijelölt személy, aki ellenőrizze a balesetmentes munkavégzés megtartásának feltételeit és nem is volt az alperestől elvárható, hogy a vele nem munkaviszonyban álló személynek utasítást adjon.

[11] Az alperestől nem volt elvárható, hogy a nem alperesi telephelyen és nem alperesi munkavállaló rakodása során bekövetkező balesetet megakadályozza, a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, vagy a kárt elhárítsa. Hivatkozott az 1/2018. (VI. 25.) KMK véleményben foglaltakra.

[12] A felperes a törvényes határidőn belül terjesztette elő 21. sorszám alatti fellebbezését. Elsődlegesen a Pp. 383. § (4) bekezdése és a 369. § (3) bekezdés c) pontja alapján kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kártérítési felelősségének kimondását a

munkahelyi baleset kapcsán közbenső ítélettel. Másodlagosan a Pp. 381. §-a alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Az első- és a másodfokú perköltségigényét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján jelentette be, a 90.000 forint eljárási díj és áfa megfizetése mellett.

[13] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatokkal ellentétesen, iratellenesen állapította meg a tényállást. A baleset nem akként következett be, hogy a targoncavezető hátrafelé elindulva elütötte, hanem akként, hogy a hátára borult a göngyöleg, ami miatt a földre került. A baleset következtében nem töréses és csigolya sérüléseket állapítottak meg nála, hanem a kereseti kérelemben előadottakkal és az orvosi iratokkal igazoltan a bal oldali sípcsont belső büttyök törését és az L., IV. csigolya ventralis peremének törését szenvedte el.

[14] Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletének [8] és [9] pontjában helytelen jogi következtetést vont le. Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a balesetre vonatkozó részletes okozati összefüggést nem adott elő, tényállításokat és jogállításokat nem tett, bizonyítási indítványt a Pp-ben meghatározott alaki és tartalmi követelményeknek megfelelően nem terjesztett elő. Ezzel szemben az 1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény 1. és 2. pontja értelmében a munkaviszonnyal összefüggés megállapítható, ha a felek között munkaviszony állt fenn, a munkavállalót e jogviszonnyal kapcsolatban érte a kár és az általános élettapasztalat szerint az adott körülmény alkalmas volt a kár, mint eredmény létrehozására. Mindezek alapján téves az elsőfokú bíróság okozati összefüggés hiánya miatti keresetelutasítása.

[15] A Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Értekezlete 21. és 34. számú állásfoglalások szerint, amennyiben a bíróság tovább bizonyítékokat vár – jelen esetben az okozati összefüggés kapcsán –, akkor a bíróságnak az anyagi pervezetés körében a felek figyelmét felhívni, hogy a tényállítás alátámasztása szakértői bizonyítás útján lehetséges a Pp. 237. § (2) bekezdése, a 317. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Arra is lehetőség van, hogy a másodfokú bíróság vagy a Pp. 384. § (2) bekezdés ab) pontja és (2) bekezdés b) pontja értelmében kiegészítse a bizonyítási eljárást vagy az ítéletet hatályon kívül helyezze. Miután az elsőfokú bíróság elmulasztotta az anyagi pervezetés körében a felperes figyelmét felhívni arra, hogy az okozati összefüggés bizonyítása szakértővel lehetséges, ezért az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése körében jogszabályt sértett. A Pp. 7. § (1) bekezdés 16. pontja, a 276. § (4) bekezdése, a 191. § (3) bekezdése és a 183. § (6) bekezdése alapján a bizonyítási indítvány tartalmi követelményeinek hiányára utalással akkor mellőzhető, ha az a bíróság anyagi pervezetése keretében gyakorolt közrehatási tevékenység eredményeként sem felel meg a Pp-ben foglaltaknak. Mindezek szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványát nem mellőzhette volna, figyelemmel az anyagi pervezetés hiányára.

[16] Kifogásolta, hogy az alperes a kimentés körében kizárólag a munkavédelmi oktatás körében terjesztett elő bizonyítási indítványt, amely azonban az alperes állítását nem támasztotta alá. Mindezek alapján az Mt. 166. § (2) bekezdése szerinti mentesülés nem áll fenn. Az alperes részéről senki nem oktatta ki arról, hogy a rakományról a spanifereket személyesen neki kell minden alkalommal leszednie. A spanifert nem is tudta önállóan leszedni, mert az egyik oldalon annak csatlakozója fedett volt. Az elsőfokú bíróság tévesen

jutott arra a következtetésre is, hogy helységi város ipari parkjában folyó munkálatokra a telephely szerinti utasítások érvényesek, mert ezt az alperes semmilyen írásos dokumentummal nem bizonyította. Fenntartotta ebben a körben munkavédelmi szakértő kirendelését.

[17] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság az elévülés kapcsán a Pp. 237. §-a szerinti tájékoztatást megadta, a követelése nem évült el a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (a továbbiakban: Fmhtv.) 20. § (1) bekezdés a) pontja, a 25. § (4) bekezdése és az Mt. 286. § (1) bekezdése alapján mert a fizetési meghagyás kibocsátására vonatkozó kérelemben nemcsak a sérelemdíj igénye, hanem a keresetlevélben foglalt valamennyi követelése megnevezésre és érvényesítésre került. Mindezek alapján a sérelemdíj igényt meghaladó követelése sem évültek el.

[18] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a Pp. 383. § (2) bekezdése szerint a felperes fellebbezésének elutasítását kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyásával és első- és másodfokú perköltsége megfizetését az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja értelmében áfával terhelt.

[19] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt, hogy az ellenőrzési körön kívül eső okkal nem kellett számolnia, így azzal, hogy a lerakodási telephelyen nem összehangolt munkavégzés folyik a különböző munkáltatók részéről. Nem is volt tőle elvárható, hogy a vele nem munkaviszonyban álló személynek utasítást adjon. Előadta, hogy a felperes balesetét nem alperesi munkavállaló okozta, a baleset nem az alperes telephelyén történt, így munkáltatói ráhatással nem rendelkezett. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontjára alapítottan mentesülését. Előadta, hogy más munkáltató alkalmazottainak munkavégzésére nincs ráhatása, felettük hatalommal nem bír, ezért ezek a körülmények ellenőrzési körön kívül eső körülménynek számít.

[20] A munkavédelmi oktatással, a munkautasítással, az egyéni védőeszköz juttatásával mindent megtett azért, hogy a munkavállalói biztonságos keretek között végezhesse munkájukat, azonban a tárgyi eszközök biztosításával sem kerülhette el a károkozó körülmény bekövetkeztét.

[21] Nem volt előre tervezhető az, hogy a felperes, aki részletes kioktatást kapott a munkavédelmi szabályokról, folyamatosan rendelkezésre álltak a munkautasítások, mégis azokat a saját testi épsége veszélyeztetésével megszegi. Az általános elvárhatósági mérce körében előadta, hogy a károkozó körülmény a felperes szubjektuma, közelebbről az a döntése, hogy a munkáltató kifejezett utasításait figyelmen kívül hagyva azokat megszegi. A felperes nem az utasítás szerint járt el elhagyta a várakozásra kijelölt helyét, belépett a veszélyzónába. Csatolta bizonyítékként a gépjárművezetői kézikönyvet, a kamionsofőrök fel- és lerakodásnál követendő helyes magatartásra vonatkozó munkautasításokat, a tűz- és munkavédelmi oktatásról készült jegyzőkönyveket.

[22] Az alperes csatlakozó fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását az ítélet indokolásának kiegészítésével arra vonatkozóan, hogy a felperesi kereset a kártérítési igények vonatkozásában elévült a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja és az Mt. 286. § (1) és (3) bekezdései alapján. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az elévülési

kifogást nem vizsgálta. A felperes 2015. május 20-án szenvedett balesetet. Az Mt. 286. § (4) bekezdése által felhívott, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:532. §-a szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes, azaz 2015. május 20-án. A Ptk. 6:22. § (2) bekezdése, az Mt. 286. § (1) bekezdése, a 25. §-a, a PK 52. számú állásfoglalása, a Ptk. 6:23. § (1) bekezdése alapulvételével a felperes a fizetési meghagyás kibocsátás iránti kérelmében kizárólag sérelemdíjat jelölt meg. Az egyéb jogcímen fennálló igényét 2019. január 7. napján érvényesítette keresetlevelében. Álláspontja szerint az elévülési kifogás a keresettel érvényesített jog érvényesíthetőségét gátló anyagi jogi kifogás, amely alapján a jogérvényesítés végleg akadályozott. Fentiekre tekintettel a felperes kártérítési igénye vonatkozásában a kereset elutasításának van helye elévülés miatt és ezt az elsőfokú bíróságnak hivatalból kellett volna figyelembe vennie.

[23] Az alperes kérte a fellebbezés és a csatlakozó fellebbezés tárgyaláson történő elbírálását a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[24] A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése az alábbiak szerint **megalapozott.**

[25] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontjában írtak szerint a fellebbezést és a csatlakozó fellebbezést tárgyaláson bírálta el.

[26] A másodfokú bíróság elsődlegesen az alperes csatlakozó fellebbezését, az elévülési kifogást vizsgálta.

[27] Az Mt. 286. § (1) bekezdése alapján a munkajogi igény három év alatt évül el, és a (3) bekezdés alapján az igény elévülését hivatalból kell figyelembe venni. Az Mt. 177. §-a utal a kár megtérítése körében az Mt-ben nem szabályozott kérdések vonatkozásában a Ptk. 6:518-534. §-a szabályainak alkalmazási kötelezettségére. A Ptk. 6:532. §-a szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. A járadékkövetelés elévülési ideje a Ptk. 6:533. §-a szerint a járadékkövetelés egészére egységesen akkor kezdődik, amikor a járadékkövetelést megalapozó kár első ízben jelentkezik. A károsodás 2015. május 20-án következett be a felperes által a keresetlevelében megjelölten.

[28] A felperes a 2015. május 20-i balesetéből kifolyólag

- személyiségi jogséreleme miatt sérelemdíj,

- dologi kiadása és indokolt költsége körében ápolási és gondozási költség, háztartási költség, házkörüli költség, közlekedési költség, gyógyszerköltség, rezsiköltség és kulturális költség,

- háztartási költség, házkörüli költség, gyógyszerköltség és rehabilitáció körében járadék megfizetését kérte a 2018. augusztus 24-én előterjesztett keresetében. A keresetlevelet az elsőfokú bíróság visszautasította. A végzés jogerőre emelkedését követő 30 napon belül a felperes újra előterjesztette a keresetét, azonban nem szabályszerűen, így azt az elsőfokú bíróság ismételtén visszautasította. A felperes szabályszerűen 2019. január 7-én terjesztette

elő sérelemdíjra és összegű, valamint járadék jellegű vagyoni kártérítésre vonatkozó igényeit. Az igények elévülésének kezdő időpontja a sérelemdíj és a vagyoni károk vonatkozásában 2015. május 20-a.

[29] A felperes járadék megállapítását kérte 2015. május 20 – 2016. február 19-ig összegben, és ezt követően 2016. február 20-tól a kifizetésig terjedő időre. Az Mt. 173. § (1) bekezdése alapján járadék kártérítési mód alkalmazása esetén a munkáltató a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárért nem egy összegben, hanem meghatározott időszakonként fizet kártérítést a jövőben rendszeresen, biztosan felmerülő károk ellentételezéseként. A járadék valójában nem más, mint a kár sajátos jellegére tekintettel sajátos módon fizetett kártérítés. Figyelemmel arra, hogy a felperesi járadékigény nem a tartását vagy tartásának kiegészítését szolgálja, hanem a felperesi tényelődás szerint a felmerülő károk ellentételezését, így az Mt. 175. §-ában meghatározott szakaszos elévülési szabályokat nem kell alkalmazni. Minderre figyelemmel az elévülés kezdőidőpontja jelen esetben is egységesen akkor kezdődik, amikor a baleset folytán felmerült kár első ízben jelentkezett, azaz annak időpontja 2015. május 20-a.

[30] A felperes sérelemdíj iránti igényét fizetési meghagyás útján érvényesítette 2018. május 18-án. A fizetési meghagyás iránti kérelemben a főkövetelés rovatban a sérelemdíjat jelöltte, míg a vagyoni károkat a követelés beazonosításához szükséges adatok között tüntette fel. Az Fmht. 20. § (1) bekezdés d) pontja alapján a vagyoni károk felsorolása a beazonosításhoz szükséges adatok között nem felel meg a jogcím és az összeg szerinti követelésérvényesítésnek.

[31] A Pp. 256. § (1) és (2) bekezdése értelmében a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztésének ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevél előterjesztésének. Az Fmht. 25. § (4) bekezdése kimondja, hogy a kérelem beadásához fűződő joghatályok fennmaradnak, ha a jogosult a fizetési meghagyás kibocsátása iránti újabb kérelmet a végzés jogerőre emelkedését követő harminc napon belül benyújtja. A felperes a visszautasító végzés jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül, azaz 2018. július 5-én a fizetési meghagyás iránti kérelmét benyújtotta, azonban az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a szabályszerű keresetet csak 2019. január 7-én terjesztette elő.

[32] A másodfokú bíróság a Pp. 370. §-ában meghatározott felülbírálati jogkörében az alperes csatlakozó fellebbezésére tekintettel, annak korlátai között megállapította, hogy a felperes a vagyoni kárigényeit a 2019. január 7-én előterjesztett keresetében a 3 éves elévülési határidőn (2018. május 20.) túl kívánta érvényesíteni. Az Mt. 286. § (4) bekezdése kimondja, hogy az elévülésre egyebekben a polgári jogi szabályokat kell alkalmazni, míg a Ptk. 6:23. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az elévült követelést bírósági eljárásban nem lehet érvényesíteni.

[33] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság – az alperesi csatlakozó fellebbezés korlátaira figyelemmel – megállapította, hogy a felperes fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmében a vagyoni igényeit a jogszabályi előírások szerint nem érvényesítette, a fizetési meghagyás különleges szabályai az igényérvényesítés kezdő időpontja vonatkozásában a szabályszerű keresetlevél előterjesztése hiányában nem érvényesíthetők és a szabályszerűen előterjesztett keresetlevélben a felperes a 3 éves elévülési időre tekintettel már elévült követelésként terjesztette elő vagyoni kárigényét. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a

felperes vagyoni kárigényei körében helyesen utasította el a keresetet, melynek – az elévülésre tekintettel – a másodfokú bíróság a fentiek szerinti eltérő indokolását adta részítéletével.

[34] A sérelemdíj körében a felperes iratelleneségre hivatkozott a baleseti mechanizmus és az egészségkárosodás körében. A másodfokú bíróság a felperes nyilatkozata és a csatolt orvosi okirati bizonyíték alapján megállapította, hogy a helyes tényállás szerint a felperes ismeretlen okból nem távolodott el a targonca hatóköréből, és ismeretlen okból a rakat a felperes hátára borult, és annak súlya a felperest a földre terítette. A baleset következtében a felperes L. IV. csigolya ventralis peremén törést és a bal oldali sípcsont belső bűtyök törését szenvedte el. Mindezek alapján a másodfokú bíróság a tényállási részt ebben a körben megváltoztatta.

[35] Az elsőfokú bíróság a keresetet egyrészt az okozati összefüggés hiánya, másrészt az alperes mentesülése alapján utasította el.

[36] A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság okozati összefüggés hiányára alapított kereset elutasításának jogszabályellenességére hivatkozott. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen adott anyagi jogszabályi tájékoztatást abban a körben, hogy az Mt. 166. § (1) és (2) bekezdései alapján a munkavállalón van a bizonyítási érdek a munkajogviszony fennállása, a kár bekövetkezte és mértéke, valamint a munkajogviszony és a kár közötti ok-okozati összefüggés körében, míg a munkáltató érdeke, hogy az objektív felelősség alapján kimentse magát, azaz bizonyítsa, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia és nem volt tőle elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, vagy a kárt elhárítsa, valamint a kárt kizárólag a károsult elháríthatatlan magatartása okozta, illetve abban vétkes magatartásával közrehatott.

[37] A másodfokú bíróság rámutat arra, nem volt vitatott, hogy a felek között munkaviszony állt fenn, a munkaviszony során érte a munkavállalót a baleset, és az sem volt vitatott, hogy a felperest egészségkárosodás érte. Az elsőfokú bíróság arra hívta fel a felperest, hogy bizonyítsa a munkaviszony és a kár közötti ok-okozati összefüggést. Ebben a körben a felperes tényelőadást tett, mely szerint a spanifer csavarodás miatt beakadt, a targoncavezető kérésére lépett a targonca és a tehergépkocsi közé, a rakodási munkafolyamat targonca igénybevételével történt, a felperes kiakasztotta a spanifert, majd a targoncavezető elindult, a felperes a veszélyzónában tartózkodott és a felperes hátára borult a rakat, mely a felperest a földre terítette, melynek következtében egészségkárosodást szenvedett. A töretlen bírói gyakorlat értelmében az okozatosság a felelősség egyik feltétele, hiánya kizárja a felelősségre vonást. Okozati összefüggés akkor állapítható meg, ha az adott cselekvés vagy mulasztás az általános élettapasztalat szerint alkalmas volt a kár, mint eredmény létrehozására (BH2005. 443.; Legfelsőbb Bíróság Mfv.I.10.393/2008/3.). Mindezek alapján a felperes az okozati összefüggést, azaz a munkaviszony és a kár közötti okozati összefüggést bizonyította. Mindezek alapján téves az elsőfokú bíróság okozati összefüggés hiánya miatti keresetelutasítása.

[38] A másodfokú bíróság észlelte, hogy az elsőfokú bíróság a fizetési meghagyásos eljárásból perré alakult eljárásban 2018. szeptember 7-én kelt 2.M.109/2018/5. sorszámú

végzésével, majd a 2018. november 20-én kelt 2.M.127/2018/6. sorszámú végzésével a keresetlevelet visszautasította a Pp. 176. § ((1) bekezdés j) pontjára és a 170. §-ára alapítottn. A fellebbezés korlátaira tekintettel, a felek eljárási szabálysértésre való hivatkozásainak hiányában a másodfokú bíróság csupán arra hívhatja fel a felek figyelmét a Pp. 370. §-a alapján, hogy észlelte az eljárási szabálysértést.

[39] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a felperes sérelemdíjra vonatkozó igénye körében a rendelkezésre álló adatok alapján a tényállást, így a balesethez vezető mechanizmust nem tárta fel, illetve nem vonta le a töretlen bírói gyakorlat szerinti következményeket annak feltárhatatlanságára vonatkozóan (Mfv.I.10.935/1997/3., Mfv.I.10.280/2018/5.), illetve nem adott a bizonyítási érdekről tájékoztatást ebben a körben a munkáltató részére, kinek áll érdekében és milyen bizonyítási eszközök útján a baleset bekövetkeztének, körülményeinek bizonyítása. Mindezeket követően kerül csak abba a helyzetbe az elsőfokú bíróság, hogy az alperesi mentesülést vizsgálja a bírói gyakorlatra is figyelemmel (Mfv.X.10040/2020/7., Mfv.X.10.055/2020/4., Mfv.X.10.038/2021/6.) és a felajánlott bizonyítási indítványokat szükségesség esetén foganatosítsa, majd hozza meg döntését.

[40] Figyelemmel arra, hogy a Pp. 369. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság eltérő anyagi jogszabály értelmezése téves volt, ezért megalapozatlan az ítélet, a bizonyítási eljárás lefolytatása pedig a másodfokú eljárás keretei között nem indokolt, ezért a 381. § alkalmazásával a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[41] A Pp. 386. §-a alapján az elsőfokú bíróságnak a perfelvételi tárgyalási szaktól kell lefolytatnia az új eljárást. Az elsőfokú bíróságnak meg kell nyilatkoznia a feleket, hogy a másodfokú eljárásban észlelt eljárási szabálysértésre kívánnak-e hivatkozni. Amennyiben igen, akkor a sérelemdíjra vonatkozó felperesi igényt az elévülésre figyelemmel kell vizsgálni. Ha a felek az elsőfokú eljárási szabálysértést nem kifogásolják, elfogadják, akkor érdemben kell vizsgálni a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható tényállás körében a balesethez vezető mechanizmust. A bizonyítási érdekről szóló tájékoztatást a munkáltató részére meg kell adni és a felajánlott bizonyítási indítványokat jogi relevanciájuk esetén foganatosítani. Amennyiben a baleset körülményei nem tárhatók fel, akkor a töretlen bírói gyakorlat szerinti következményeket le kell vonni. Ha a balesethez vezető konkrét okok megállapíthatók, akkor vizsgálendő az alperesi mentesülés, a felperesi közrehatás a felajánlott munkavédelmi szakértő kirendelésével, a felperes által 18. sorszám alatt indítványozott tanúk meghallgatásával és okirati bizonyítékok beszerzésével. Mindezeket követően kerül abba a helyzetbe az elsőfokú bíróság, hogy megalapozott döntést hozzon.

[42] A Pp. 386. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésében csak a perköltség összegét határozta meg, azok viselése, illetve megfizetése kérdésében egyebekben az elsőfokú bíróság dönt. A peres felek másodfokú eljárásban felmerült perköltségét a másodfokú bíróság az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

[43] A másodfokú bíróság a vagyoni kárigényeket elutasító részben az elsőfokú ítéletet a Pp. 383. § (4) bekezdése szerint helybenhagyta. A másodfokú bíróság az alperest megillető

együttes első- és másodfokú perköltséget a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdései, a 82. § (1) bekezdése, a 83. § (1) bekezdése és a 383. § (5) bekezdése értelmében állapította meg.

[44] A felperest terhelő 107.220 forint feljegyzett elsőfokú és 142.960 forint feljegyzett fellebbezési illeték mértéke a Pp. 21. § (1) bekezdése és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (továbbiakban: Itv.) 41. § (1) bekezdés a) pontja és a 46. § (1) bekezdése határozza meg. Annak viselésére a pervesztes felperes munkavállalói költségkedvezményben részesülése folytán a Pp. 383. § (6) bekezdése, a 101. § (1) bekezdés, a 102. § (1) bekezdése, az 525. §-a és a munkavállalói költségkedvezmény megállapítására és érvényesítésének szabályairól szóló 73/2009. (XII. 22.) IRM rendelet szerint nem köteles.

[45] A részítélet elleni jogorvoslati lehetőséget a Pp. 365. § (1) bekezdés zárja ki.

Győr, 2021. szeptember 21.

Dr. Bartus Erika sk.

Dr. Bors Szilvia sk.

Dr. Mózsai Gábor sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró